

Arkeologisk schaktningsövervakning

KRISTINEGATAN 17

vid schaktning på grund av vattenläcka inom stadslager

L2001:4288 i Falu stad och kommun, Dalarnas län

2023

Arkivrapport dnr 76/23

Greger Bennström

Karta över Dalarna med läget för schaktningsövervakningen markerad med en röd punkt.

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY
Fastighetskartan: © Lantmäteriet.

Dalarnas museum, Falun, 2023

Sammanfattning

I maj 2023 genomförde Dalarnas museum en schaktningsövervakning på Kristinegatan i centrala Falun, Dalarnas län, när en vattenläcka skulle åtgärdas. I schaktet kunde huvudsakligen fyllningsmassor av uppblandad slagg iakttas. I sydöst var slaggen mer homogen och i nordöst fanns ett eventuellt raseringslager på 0,75 meters djup. I övrigt kunde inte naturlig mark eller något av antikvariskt intresse iakttas.

Inledning

På grund av en vattenläcka i Kristinegatan, i stadsdelen Prästtägten/Västra Falan i centrala Falun (figur 1) genomförde Dalarnas museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning. Arbetet utfördes i maj 2023. Uppdraget gällde under Länsstyrelsen i Dalarnas generella beslut, dnr 431-14504-2022, för schaktningsövervakningar inom Falu stadslager L2001:4288. Beställare var Falu Energi och Vatten AB.

Syfte

Syftet med schaktningsövervakningen var att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera en del av fornlämningen Falu stadslager L2001:4288.

Metod

Delar av schaktningen och själva ledningsarbetet genomfördes på natten eftersom vattnet behövde stängas av. En arkeolog besökte platsen morgonen efter när schaktet var färdiggrävt (foto 1). Schaktets innehåll dokumenterades skriftligt och fotograferades. Inmätningen gjordes med RTK.

Resultat och slutsats

Schaktet var 6x5 meter stort (NV-SÖ) i ytan och 4x2 meter stort i botten samt 2,8 meter djup. Mitt i schaktets botten gick en kulvert i gatans längdriktning med anslutande rör från två håll och i sydöstra änden fanns flera ledningar närmare marknivån. Schaktväggar och botten bestod huvudsakligen av återfyllningsmassor bestående av slagg blandat med grus, sand och inslag av tegel, träflis samt enstaka fragment av glas och keramik. I schaktväggen mot sydöst var slaggen inte lika uppblandad med annat material (foto 2). I den nordöstra schaktväggen på 0,75 meters djup kunde ett cirka 0,2 meter tjockt brunt lager iakttas (foto 3). Lagret innehöll mer sand än omgivande massor och verkade också innehålla mer tegel, kol, glas med mera. Möjligen var det ett raseringslager. I övrigt kunde inte den naturliga orörda marken eller andra lager eller anläggningar iakttas i schaktet.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-14504-2022, 431-6374-2023
Fornreg, uppdragsnummer:	202300148
Socken:	Falu stad
Fornreg, lämningsnummer:	L2001:4288
Fastighet:	Falun 7:7
Koordinater, mitten:	N 6719156
(SWEREF99 TM)	E 534293
Höjd (RH 2000):	107,30-110,14 m.ö.h.
Inmätning:	RTK
Utförandetid:	2023-05-23
Undersökt yta:	30 kvadratmeter
DM projektnummer:	691
DM diarienummer:	76/23
DM foto accessionsnr:	DM ARK691
Arkeologisk personal:	Greger Bennström
Projektansvarig:	Greger Bennström

Dokumentationsmaterialet förvaras på Dalarnas museum. Inga fynd tillvaratogs.

Bilagor

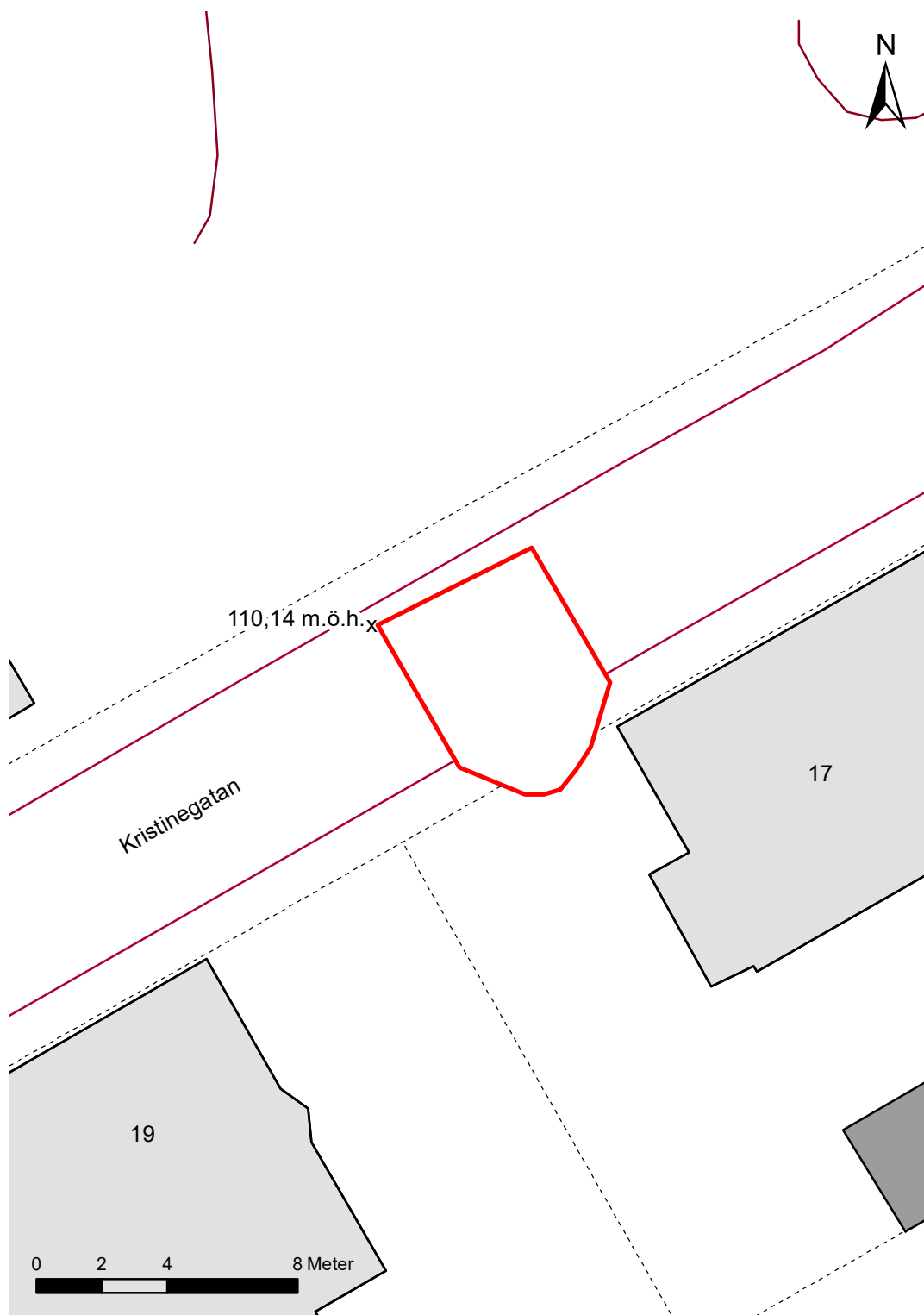
1. Kartor/planer
2. Foton

Bilaga 1

Figur 1. Karta över Falu stadslager (blå markering) och stadsdelen Prästtågten/Västra Falun (grön markering). Den svarta cirkeln markerar platsen för schaktningsövervakningen.

Bilaga 1

Figur 2. Utdrag ur fastighetskartan med schaktet och marknivå markerade.
Skala 1:200.

Bilaga 2

Foto 1. Översiktsbild från sydväst med schaktets placering i Kristinegatan.
Foto: Greger Bennström.

Foto 2. Sydöstra schaktväggen med de homogena slagglagren synliga bakom ledningarna. Foto: Greger Bennström.

Foto 3. Nordöstra schaktväggen med det eventuella raseringslagret mellan de röda linjerna. Foto: Greger Bennström.